

BÜLLETEN

№ 3 (007) • mart 2013-cü il

www.azersu.az

Qaynar xətt - 955

Naftalanın su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin təməli qoyulmuşdur

Qorxmaz Hüseynov: "Bu layihə 14 minə qədər sakinin içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinə əsaslı şəkildə yaxşılaşdıracaq"

Azərbaycanın daha bir şəhərində su-kanalizasiya infrastrukturunun yenidən qurulması üzrə işlərə başlanılmışdır. Martın 6-da Naftalan şəhərində su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması üzrə işlərin təməlqoyma mərasimi keçirilmişdir. Bu layihənin icrası nəticəsində Naftalan şəhərində, Qasımbəyli və Daşaltı Qaraqoyunlu kəndlərində 14 minə qədər sakinin içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsi əsaslı şəkildə yaxşılaşacaq.

ətraflı səh. 6-7

Xəzər Beynəlxalq Su Texnologiyaları sərgisində 100-dən çox şirkət iştirak edəcək

Aprel ayının 11-dən 13-dək Xəzər Beynəlxalq Su Texnologiyaları "CATEF 2013" sərgi və forumu keçiriləcək. İlk dəfə keçiriləcək sərgidə dünyanın 20-dən çox ölkəsinin 100-dən artıq şirkəti iştirak edəcək. Sərgi çərçivəsində "Xəzər Beynəlxalq Su Texnologiyaları" forumu da keçiriləcək.

ətraflı səh. 2

Oğuz rayonunun 7 kəndinin su təchizatı yaxşılaşdırılıb

Oğuz rayonunun 7 kəndinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədi ilə həyata keçirilən layihənin icrası uğurla başa çatmışdır. Martın 11-12-də rayonun Büyük Söyüdlü, Kərimli, Bayan, Bucaq, Muxas və Baş Daşağıl və Xaçmaz kəndlərinə içməli suyun verilməsi ilə əlaqədar açılış mərasimləri keçirilmişdir.

ətraflı səh. 4

Cəbhə xəttində yerləşən kəndlərin içməli su problemi həll edilir

"Azərsu" ASC cəbhə xəttində yerləşən yaşayış məntəqələrinin su təchizatının yaxşılaşdırılmasına xüsusi diqqət yetirir. Tədbirlər Plani çərçivəsində Goranboy rayonunun Tap Qaraqoyunlu kəndinin içməli su probleminin həlli məqsədilə yeni layihənin icrasına başlanılmışdır. Bu münasibətlə "Azərsu" ASC-nin rəhbərliyi Tap Qaraqoyunlu kəndində yerli sakinlərlə görüşüb kəndin su təchizatının vəziyyəti ilə maraqlanmışdır.

ətraflı səh. 5

Master Plana dəstək layihəsi üzrə təqdimat keçirilmişdir

"Bakı şəhərinin su təchizatı xidmətlərinin əməliyyat qiymətləndirməsi və Master Plana dəstək" layihəsi üzrə təqdimat keçirilmişdir. Təqdimatda Suez Environnement şirkətinin digər ölkələrdə həyata keçirdiyi layihələrin müsbət nəticələri barədə məlumat verilmiş, müqayisəli təhlillər aparılmışdır.

ətraflı səh. 3

Yaponiya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin nümayəndə heyəti "Azərsu"da olmuşdur

Azərbaycan Respublikası hökuməti və Yaponiya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin (YBƏA) birgə maliyyələşdirdiyi "Kiçik şəhərlərdə su təchizatı və kanalizasiya layihəsi" çərçivəsində Agentliyin Şərqi və Mərkəzi Asiya, Qafqaz departamentinin baş direktoru Kae Yanagisavanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Azərbaycanda səfərdə olmuşdur. Martin 18-də "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətində nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilmişdir. Görüşdə layihənin maliyyələşmə məsələləri ilə bağlı müza-

kirələr aparılmışdır.

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Qorxmaz Hüseynov Azərbaycanda həyata keçirilən infrastruktur layihələrində Yaponiya hökumətinin və şirkətlərinin yaxından iştirak etdiyini bildirmiş, su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihələrinin icrasında Yaponiya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin rolunu yüksək qiymətləndirmişdir. "Azərsu" ASC-nin sədri bu yaxnlarda "Kiçik şəhərlərdə su təchizatı və kanalizasiya layihəsi" çər-

çivəsində daha bir şəhərdə - Naftalandı işlərə başlanıldılığını xatırladaraq layihənin həyata keçirildiyi digər şəhərlərdə də işlərin qrafikə uyğun icra edildiyini diqqətə çatdırmışdır.

Azərbaycan hökuməti ilə əməkdaşlıqdan məmənunluğunu bildirən Yaponiya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin Şərqi və Mərkəzi Asiya, Qafqaz departamentinin baş direktoru Kae Yanagisava layihənin icrasının gedişindən razı olduğunu qeyd etmiş və təmsil etdiyi qurumun su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihələrinə bundan sonra da dəstək verəcəyini bildirmiştir.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Hökuməti və Yaponiya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin birgə maliyyələşdirdiyi "Kiçik şəhərlərdə su təchizatı və kanalizasiya layihəsi" 7 şəhər və rayon mərkəzində (Qusar, Xaçmaz, Xızı, Qobustan, Naftalan, Yevlax və Bərdə) su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulmasını nəzərdə tutur. Qusar, Xaçmaz, Xızı şəhərlərində su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması işləri davam etdirilir. Yaxın vaxtlarda Qobustan şəhərində su təchizatı və kanalizasiya şəbəkələrinin yenidən qurulması layihəsinin icrasına başlanıla-caqdır.

Kəzər Beynəlxalq Su Texnologiyaları sərgisində 100-dən çox şirkət iştirak edəcək

rılən su texnologiyaları sərgisinə marağın böyük olmasına ilə əlaqədar iştirakçıların sayının artacağı gözlənilir.

Sərgi çərçivəsində su təchizatı, tullantı sularının temizlənməsi və axıdlılması, su ehtiyatlarının bölgüsü, su analizi üzrə ölçmə və tənzimləmə texnologiyaları, informasiya texnologiyaları avadanlıqları vasitəsi ilə idarəetmənin təkmilləşdirilməsi, yerüstü və yeraltı suların mühafizəsi, inşaat texnikası, maşın və avadanlıqlar, qazma qurğuları, daşqınlardan mühafizə, suyun təmizlənməsi və

geotermik texnologiyalar təqdim olunacaqdır.

Sərgi ilə paralel olaraq suyun hasilatı və təmizlənməsi üzrə yeni texnologiya və avadanlıqlara həsr olunmuş forum da keçiriləcək. Forumda dövlət strukturları, sənaye və mənzil-kommunal təsərrüfatının nümayəndələri, milli

ekspertlər, iri sənaye müəssisələrinin rəhbər və ekoloqları, eko-texnologiyalar və ekoxidmətlər təchiz edən müəssisələrin nümayəndələri, ixtisaslaşdırılmış elmi-tədqiqat və layihə institutları, habelə ictimai birliklər və qeyri-hökumət təşkilatları iştirak edəcəkdir.

Master Plana dəstək layihəsi üzrə təqdimat keçirilmişdir

Martin 7-də “Hyatt Regency” otelində “Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ilə Fransanın Suez Environnement şirkətinin birgə həyata keçirdiyi “Bakı şəhərinin su təchizatı xidmətlərinin əməliyyat qiymətləndirilməsi və Master Plana dəstək” layihəsi üzrə təqdimat keçi-

rılmışdır. “Azərsu” ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynovun və Fransanın Suez Environnement şirkətinin Azərbaycanda səfərdə olan nümayəndə heyətinin iştirak etdiyi təqdimatda layihə üzrə görülmüş işlər və perspektiv vəzifələr barədə ətraflı məlumat verilmişdir.

BMT Baş Assambleyasının 1993-cü il 22 fevral tarixli qərarına əsasən 22 mart tarixi Dünya Su Günü elan edilmişdir. BMT-nin 1992-ci il iyununda keçirilmiş Ətraf Mühitin Mühafizəsi və Ənkişafı Konfransında bu əlamətdar tarixlə bağlı qərar qəbul edilmişdir. Dünya Su Günüün qeyd olunmasında məqsəd su resurslarının mənimsənilməsi səviyyəsinin öyrənilməsi, şirin su mənbələrinin çirkənmədən qorunması, içməli sudan qənaətlə istifadə ilə bağlı maarifləndirmə işlərinin aparılmasıdır.

Hazırda Yer kürəsinin təqribən 71 faizini su təşkil etsə də, bunun cəmi 2,5 faizi içməyə yararlıdır. BMT-nin hesabatlarına əsasən dünya əhalisinin hər 5 nəfərdən biri təmiz su içəmək imkanından məhrumdur. Dünyanın 43 ölkəsində təxminən 700 milyon insan su çatışmazlığından

22 mart - Dünya Su Günüdür

əziyyət çəkir. Təşkilatın proqnozlara görə, 2025-ci ildə dünya əhalisinin 3,2 milyard nəfəri su çatışmazlığından əziyyət çəkəcək.

BMT-nin Baş katibi Ban Ki Mun Dünya Su Günü ilə əlaqədar sonuncu mürciətinə dünyadan qlobal proble-

lərindən olan su çatışmazlığına diqqət çəkərək su təminatının yaxşılaşdırılmasını davamlı inkişafın əsas atributlarından biri kimi dəyərləndirmişdir. Baş katib ərzaq təhlükəsizliyi və iqtisadi tərəqqinin təmin olunmasına suyun başlıca amillərdən biri oldu-

“Bakı şəhərinin su təchizatı xidmətlərinin əməliyyat qiymətləndirilməsi və Master Plana dəstək” layihəsi barədə məlumat verən Suez Environnement şirkətinin ekspertləri bildirmişdir ki, Bakı şəhərinin su təchizatı sisteminin dünya standartları səviyyəsinə çatdırılması məqsədi ilə həyata keçiriləcək 5 illik fəaliyyət planına uyğun olaraq genişmiqyaslı tədbirlər görülecekdir. Layihə paytaxtın 9 inzibati rayonunu əhatə etməklə içməli su təchizatı sisteminin yenidən qurulması və idarəedilməsini, müştəri xidmətləri işinin təkmilləşdirilməsi, bu sahədə bilik və təcrübələrin artırılmasını nəzərdə tutur. Layihənin icrası nəticəsində paytaxtda verilən su optimal şəkildə tənzimlənəcək, su itkilərinin qarşısının alınması və saygaçlaşma sahəsində yeni texnologiyalar tətbiq ediləcəkdir. İstehlakçılarla işin təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə Müştəri İnformasiya Sistemi yaradılacaq. Layihənin icrası Bakı şəhərində istehlakçılar fasilsiz içməli su ilə təmin ediləcək, ödəniş səviyyəsi yüksələcək, su itkiləri 40 faiz azaldılacaqdır.

Təqdimatda Suez Environnement şirkətinin İspaniya, Səudiyyə Ərəbistanı, Çin, Əlcəzair və digər ölkələrdə həyata keçirdiyi layihələrin müsbət nəticələri barədə məlumat verilmiş, müqayisəli təhlillər aparılmışdır.

günə vurgulayaraq içməli su dan qənaətlə istifadə olunması üçün təxirəsalınmaz tədbirlərin görülməsini vacib hesab etmişdir. Müraciətin sonunda 2005-2015-ci illər “Həyat üçün su onilliyi” elan edilməsi xatırlanır və baş katib bu sahədə bütün maraqlı tərəfləri möhkəm əməkdaşlıq əlaqələri qurmağa, daha mütəşəkkil addımlar atmağa çağırır.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda içməyə yararlı sular məhdud ehtiyatlara malik olmaqla qeyri-bərabər paylanmışdır. Həzirdə ölkənin yerüstü su ehtiyatları 30-31 kubkilometr təşkil edir, quraq illərdə isə bu ehtiyat 20,3 kubkilometrə qədər azalır. Yerüstü su ehtiyatlarının mənbələrini çaylar, göllər, su anbarları və buzlaqlar təşkil edir. Şirin su ehtiyatlarının 70-72 faizi ölkə hüdudlarından kənarda formalaşır. Ölkədə adam-başına düşən gündəlik su ehtiyatı 10 min kubmetr təşkil edir.

Oğuz rayonunun 7 kəndinin su təchizatı yaxşılaşdırılıb

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti Bakı şəhərinin, eləcə də respublikanın iri şəhər və rayon mərkəzləri ilə yanaşı, kənd və qəsəbələrinin də içməli su təchizatının yaxşılaşdırılmasına xüsuslu diqqət yetirir. Səhmdar Cəmiyyətin Təxirəsalınmaz Tədbirlər Proqramına uyğun olaraq bölgələrdə içməli su çatışmazlığı müşahidə olunan kənd və qəsəbələrdə işlər görülür. Proqram çərçivəsində Oğuz rayonun 7 - Xaçmaz, Böyük Söyüdlü, Kərimli, Bayan, Bucaq, Muxas və Baş Daşağıl kəndlərinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması layihələri uğurla başa çatdırılmış və Novruz Bayramı ərəfəsində yeni infrastruktur istismara verilmişdir. Martin 11-də Böyük Söyüdlü, Kərimli, Bayan, Bucaq, Muxas və Baş Daşağıl kəndlərinə, Martin 12-də isə Xaçmaz kəndinə suyun verilməsi ilə əlaqədar açılış mərasimləri keçirilmişdir.

"Azərsu" ASC-nin "Birləşmiş Sukanal" MMC-nin direktoru Etibar Məmmədov bildirmişdir ki, "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-

regionlarda su təchizatı və kanalizasiya sistemlərini yenidən qurulması üzrə fəaliyyətini yüksək qiymətləndirmiştir. Göstərdiyi diqqət və qayğıya görə rayon ictimaiyyəti adından ölkə başçısına minnətdarlığını bildirən Eyvaz Qurbanov son illər Oğuzda infrastruktur layihələrinin icrasının sürətləndiriləcəkini söyləmişdir: **"Bu gün istismara verilən içməli su layihələri ən gözəl bayram hədiyyəsidir. Novruz Bayramı ərəfəsində insanları sevindirmək əsl savabdır. Mən bu işlərdə əməyi olan hər bir şəxsə oğuzlular adından təşəkkür edirəm və işiniz davamlı, uğurlu olsun deyirəm. Hazırda kəndlərlə yanaşı Oğuz şəhərinin özündə də su və kanalizasiya sistemləri tamamilə yenidən qurulur. Rayonumuzda həyata keçirilən su, təbii qaz, yol layihələri turizmin inkişafına böyük təkan verəcək və əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşmasına gətirib çıxarıcaqdır".**

Açılış mərasimlərində çıxış edən kənd sakinləri neçə illərdir davam edən və kəndlərin ən böyük qayğılarından olan içməli su məsələsinin həllinə göstərdiyi diqqət və qayğıya görə ölkə rəhbərliyinə, "Azərsu" ASC-nin kollektivinə minnətdarlıqlarını

bildirmiştir.

Qeyd edək ki, 2012-ci ildə icrasına başlanmış layihə çərçivəsində bulaq və çaylarda sugötürücü qurğular tikilmiş, ümumi uzunluğu 80 km olan magistral su xətti çəkilmişdir. 7 kəndi fasiləsiz içməli su ilə təmin etmək məqsədi ilə ümumi tutumu 4600 kubmetr olan 11 ədəd su anbarı tikilmiş, 223 km uzunluğunda paylayıcı su şəbəkəsi yaradılmışdır. Kəndlərdə hər bir evə birləşmə verilmiş və 3425 ədəd su saygacı quraşdırılmışdır.

Layihənin icrası nəticəsində Oğuz rayonunun Xaçmaz kəndinin 7140, Böyük Söyüdlü kəndinin 1140, Kərimli kəndinin 3240, Bayan kəndinin 1770, Bucaq kəndinin 1480, Muxas kəndinin 1415 və Baş Daşağıl kəndinin 1265 sakininin içməli su təchizatı əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılmışdır.

Xatırladaq ki, "Azərsu" ASC Ağdam, Tərtər, Füzuli, Ağcabədi, Zaqatala, Balakən, Salyan, Xızı, Şabran, Siyəzən, Lerik, Yardımlı və Gədəbəy rayonlarının içməli su çatışmazlığı müşahidə olunan kəndlərində də qısa müddət-də belə layihələr həyata keçirmişdir. Görülmüş tədbirlər nəticəsində 2012-ci ildə həmin rayonların 32 mindən çox sakininin içməli su problemi öz həllini tapmışdır.

Cəbhə xəttində yerləşən kəndlərin içməli su problemi həll edilir

"Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı"na uyğun olaraq "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti rayon mərkəzləri və onlara yaxın kəndlərlə yanaşı cəbhə bölgəsində yerləşən, eləcə də içməli sudan daha çox əziyyət çəkən kəndlərin su təchizatının yaxşılaşdırılması istiqamətində layihələr icra edir. "Azərsu" ASC-nin təsdiq etdiyi Təxirəsalınmaz Tədbirlər Programına uyğun olaraq düşmən mövqelərindən cəmi bir neçə yüz metr aralıda yerləşən Goranboy rayonunun Tap Qaraqoyunlu kəndinin içməli su probleminin birdəfəlik həlli məqsədilə yeni layihənin icrasına başlanılıb.

Martın 6-da kəndə səfər edən "Azərsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov Tap Qaraqoyunlu əhalisinin ilə görüşmiş və görüləcək işlərlə bağlı müzakirələr aparmışdır. Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin cəbhə bölgəsində yerləşən rayonların sosial-iqtisadi inkişafına xüsusi önəm

verdiyini xatırladan "Azərsu" ASC-nin sədri dövlət başçısının tapşırıqlarına uyğun olaraq qısa müddətdə Tap Qaraqoyunlu kəndinə yeni mənbədən təmiz, keyfiyyətli içməli suyun veriləcəyini bildirmişdir: **"Tap Qaraqoyunlu kəndinin içməli su problemini həll etmək məqsədilə Ballıqaya-Goranboy magistral kəmərindən 20 km uzunluğunda yeni su xətti çəkiləcək. Kənd əhalisinin 24 saat fasıləsiz su təchizatını təmin etmək üçün yüksəklikdə yerləşən ərazidə anbar**

kompleksi inşa ediləcək, kənddaxili paylayıcı su şəbəkəsi yaradılacaq və hər bir evə birləşmə veriləcək. Hədəfimiz qısa müddətdə bu işləri başa çatdırmaq və yaya qədər kəndi içməli su ilə təmin etməkdir".

Tap Qaraqoyunlu kəndinin təbii qaz və elektrik enerjisi ilə təchiz edildiyini diqqətə çatdırıran Goranboy rayon icra hakimiyyətinin başçısı Nizaməddin Quliyev içməli su probleminin həlli ilə kəndin kommunal xidmətlərlə təchizatının ən yüksək səviyyədə təmin olunacağını qeyd etmişdir. Yaradılmış şəraitə və xüsusi diqqətə görə ölkə başçısına minnətdarlıqlarını bildirən kənd sakinləri layihənin icrası zamanı tikintini aparanlara hər cür köməklik göstərəcəklərini söyləmişlər.

Cəbhənin temas xəttində, Ermənistan ordusunun işgal etdiyi Ağdərə rayonunun Talış kəndi ilə sərhəddə yerləşən Tap Qaraqoyunlu kəndində 2800-e yaxın əhali yaşayır. Yerli əhali içməli su kimi Ermənistan ordusunun nəzarətində olan ərazilərdən axıb gələn İncə çayından ayrılmış arxin suyunu müxtəlif yollarla təmizləyərək istifadə edirlər.

Qeyd edək ki, "Azərsu" ASC tərəfindən 2012-ci ildə Ağdam, Füzuli, Ağcabədi və Tərtər rayonlarının cəbhəyənə kəndlərində içməli su layihələri icra edilmiş və nəticədə 6 mindən çox insanın içməli su təminatı yaxşılaşmışdır.

Naftalanın su təchizatı və kanalizasiya

Qorxmaz Hüseynov: “Bu layihə 14 minə qədər sakinin içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsini əsaslı şəkildə yaxşılaşdıracaq”

Azərbaycan Respublikası hökuməti ilə Yaponiya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin birgə maliyyələşdirdiyi “Kiçik şəhərlərdə su təchizatı və kanalizasiya layihəsi” çərçivəsində “Naftalan şəhərlərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsi”nin icrasına başlanılmışdır. Martin 6-da Naftalan şəhərində su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması üzrə işlərin təməlqoyma mərasimi keçirilmişdir. Mərasimdə “Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Qorxmaz Hüseynov, Yaponiya-nın Azərbaycandakı Səfirliyinin iqtisadi əməkdaşlıq şöbəsinin müdürü Takao İmanişi, Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Natiq Aslanov, şəhər ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak etmişdir. Təməlqoyma mərasimində çıxış

edən “Azərsu” ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov Prezident İlham Əliyevin təsdiqlədiyi “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafi Dövlət

Programı” çərçivəsində bölgelərdə su təchizatı və kanalizasiya infrastrukturunun yenidən qurulduğunu bildirmişdir. Dövlət başçısının “Mən istəyirəm ki, hər bir şəhərə, hər bir kəndə 24 saat fasiləsiz su verilsin” tapşırığını xatırladan Səhmdar Cəmiyyətin sədri artıq 23 şəhər mərkəzi və 277 kənddə su təchizatı və kanalizasiya layihələrinin icra edildiyini diqqətə çatdırmışdır: “Bu gün 24-cü şəhərdə - Naftalandə su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsinin icrasına başlayırıq. Bununla da Naftalan şəhərində, Qasimbəyli və Daşaltı Qaraqoyunlu kəndlərində 14 minə qədər sakinin içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsini əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılacaq. Layihənin keyfiyyətli icrasını təmin etmək

sistemlərinin təməli qoyulmuşdur

üçün yeni texnologiyalardan və avadanlıqlardan istifadə olunacaq. Ümidvaram ki, tikinti işləri qısa müddətdə və keyfiyyətlə icra ediləcək, 2 ildən sonra öz bəhrəni verəcəkdir”.

Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Natiq Aslanov su təchizatının və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulmasının şəhərin sosial-iqtisadi inkişafına töhfə verəcəyini qeyd etmiş, Naftalanın inkişafına göstərilən diqqət və qayğıya görə şəhər sakinləri adından ölkə rəhbərliyinə minnətdarlığını bildirmişdir.

Yaponiyanın Azərbaycandakı Səfirliliyinin iqtisadi əməkdaşlıq şöbəsinin müdürü Takao İmanişi ölkəsinin Azərbaycan hökuməti ilə əməkdaşlığını yüksək qiymətləndirərək “Kiçik şəhərlərdə su təchizatı və kanalizasiya layihəsi” çərçivəsində digər şəhərlərdə görülən işlərin gedişində razı qaldığını ifadə etmişdir.

“Naftalan şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması” layihəsi Naftalan şəhərində 9800, Qasımbəyli və Daşaltı Qaraqoyunu kəndlərində isə 4200 nəfər olmaqla 14 min sakinin su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərinin əsaslı şəkildə yaxşılaşmasına hesablanmışdır. Layihəyə uyğun olaraq Naftalan şəhərinə və ətraf kəndlərə içməli su Ballıqaya-Goranboy magistral su kəmərindən veriləcək. Bu mənbədən Naftalan şəhərinə 315 mm diametrlı borularla 5,9 km uzunluğunda magistral su xətti çəkiləcək. Hər birinin tutumu 3000 kubmetr olan 2 su anbarı inşa olunacaq, xlorator qurğusu və inzibati bina tikiləcək. Şəhərdə toplanan çirkab suların axıdılması məqsədi ilə 200-800 mm polietilen bo-

rularla 31 km uzunluğunda kanalizasiya şəbəkəsi yaradılacaq və kollektor inşa ediləcək. Tullantı sularının emal edilməsi məqsədi ilə gələcəkdə çirkab su təmizləyici qurğu tikiləcək. Naftalan şəhərində inşaat işlərini beynəlxalq tenderdə qalib gəlmış “Çukurova İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.” və “Su İstilik Quraşdırma” Türkiyə-Azərbaycan birgə müəssisəsi həyata keçirəcək. Layihə üzrə işlərin 2015-cü ilin əvvəlində başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Hökuməti və Yaponiya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin birgə maliyyələşdirdiyi “Kiçik şəhərlərdə su təchizatı və kanalizasiya layihəsi” 7 şəhər və rayon mərkəzinə (Qusar, Xaçmaz, Xızı, Qobustan, Naftalan, Yevlax və Bərdə) su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulmasını nəzərdə tutur. Qusar, Xaçmaz, Xızı şəhərlərində su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması işləri

davam etdirilir. Bir neçə aydan sonra isə Qobustan şəhərində su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsinə start veriləcək.

Xatırladaq ki, Naftalan şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemləri 1970-ci illərdə qurulub. Şəhərə içməli su məhsuldarlığı saniyədə 20 litr olan Çəkil kəhrizindən və 12 subartezian quyusundan verilir. Naftalandan hər birinin tutumu 3000 kubmetr olan 2 su anbarı mövcuddur. Naftalan şəhərində su kəmərlərinin ümumi uzunluğu 47 km kanalizasiya xətlərinin uzunluğu 15,4 km-dir. Şəhərdə yaranan çirkab sular Qasımbəyli kəndi ərazisində yerləşən çirkab su təmizləyici qurğuların ərazisinə axıdılır. 2006-cı ildə Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin həyata keçirdiyi layihə çərçivəsində Naftalan şəhərində 31 çoxmərtəbəli binanın su təchizatı yaxşılaşmışdır. “Azərsu” ASC Naftalan şəhərində 2410 abunəçiyə (7192 nəfər) xidmət göstərir.

Bütün mərhələlərdə suyun

Sadiq Səfərov: “Hər bir mənbənin çirkəlmə dərəcəsinə və növünə görə təmizləmə və zərərsizləşdirmə metodu seçilir”

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin prioritet məqsədlərindən biri Dünya Səhiyyə Təşkilatının standartlarına uyğun keyfiyyətli içməli su ilə təmin etmək, həmçinin tullantı sularını tam təmizləyərək eko-loji cəhətdən ətraf mühitə ziyan vurmadan kənarlaşdırmaqdır. Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun olaraq içməli suyun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətdə “Azərsu” ASC-də kompleks tədbirlər həyata keçirilir. Bu istiqamətdə görülən işlərlə bağlı sualları Texnoloji proseslər və suyun keyfiyyətinə nəzarət şöbəsinin rəisi Sadiq Səfərov cavablandırır.

- Əvvəlcə istərdik, “Azərsu” ASC-də suyun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması üzrə 2012-ci ildə görülən işlər barədə məlumat verəsiniz.

- İstehlakçılara verilən içməli suyun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması “Azərsu” ASC-nin prioritet vəzifələrindəndir. Suyun mənbələrdən tutmuş son ünvana qədər bütün mərhələlərdə suyun keyfiyyətinə nəzarət olunur. Bil-diyyiniz kimi istehlakçıların içməli suya olan tələbatı həm yeraltı, həm də yerüstü su mənbələri hesabına ödənilir. Yeraltı suların keyfiyyət göstəricilərini yaxşılaşdırmaq üçün bütün quyuların və mərkəzi kameraların suları laboratoriyalarda ayrılıqda tədqiq olunur. Analiz göstəricilərinə görə suyun keyfiyyətinə təsir edən çirkələndiricilər müəyyənləşdirilir və onları aradan qaldırmaq üçün tədbirlər planı hazırlanır. Buna misal olaraq Bakı şəhərini içməli su ilə təmin edən I və II Bakı su kəmərlərinin qidalanlığı mənbələrdə aparılan tədqiqatları göstərmək olar. Aparğıımız analizlərdən məlum olmuşdur ki, hər iki mənbə bakterioloji və asılı maddələrin miqdarına görə çirkəlməyə mə-

ruz qalır. Bunun qarşısının alınması məqsədi ilə təxirəsalınmaz tədbirlər görülmüşdür. I və II Bakı su kəmərlərini qidalandıran 100 km-dən çox su ötürücülərinin üzəri yabani bitki örtüyündən və üzvi çürütüllərdən, çöküntülərdən təmizlənmişdir. Əllahiddə quyuların və kəmərlərin yerləşdiyi ərazilərdə antropogen və texnogen çirkəlmələrin qarşısını almaq üçün sanitər zonalar bərpa olunmuşdur.

H.Z.Tağıyev adına Su kəmərləri idarəsinin nasos stansiyasında suyun maye xlorla zərərsizləşdirilməsinin effektiv aparılmasını təmin etmək üçün daxil olan suyun xlor udma qabiliyyəti və ilin fəsillərində asılı olaraq əlavə ediləcək xlorun optimal dozası müəyyənləşdirilmişdir.

İcməli suyun keyfiyyətinə su anbarlarının, magistral və şəbəkə su xətlərinin vəziyyəti də təsir edir. Suyun keyfiyyətinin qorunması məqsədi ilə 2012-ci ildə Bakı şəhərində 278 məhəllədaxili və ümumi həcmi

294730 kubmetr olan 9 mərkəzi anbarın 14 bölməsi əvvəlcədən tərtib olunmuş qrafik əsasında yuyulub təmizlənmiş və dezinfeksiya olunmuşdur.

- İcməli suyun keyfiyyəti ilə bağlı vaxtaşırı olaraq abunəçilər və KİV nümayəndələri tərəfindən müraciətlər daxil olur. Suyun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasında əsas məsələlərdən biri tədqiqat və ekspertiza işinin düzgün təşkilidir. Bu sahədə iş necə aparılır və hansı yeniliklər tətbiq olunur?

- Adətən abunəçilər içməli suyun keyfiyyəti ilə əlaqədar müraciət edərkən əsasən suyun bulanıqlığından, rəngindən və iyindən şikayətlənlər. Bir çox hallarda bulanıqlıq səviyyəsinin artmasının səbəbi istismar müddəti başa çatmış boruların dəyişdirilməsi və nasosxanaların təmiri ilə izah olunur.

Xətai rayonu “Ağ şəhər” adlanan hissəsində abunəçilərimiz su təminatı dayandırılan hallarda sudan neft iyi

keyfiyyatına nəzarət olunur

gəlməsindən şikayət edirdilər. Yoxlamalar göstərdi ki, bu şəbəkədə borular həddən artıq korroziyaya uğrayıb. Ona görə də, sıxıntı müşahidə olunan hissələrdə borular dəyişdirildi və şəbəkənin yenilənməsi işləri həzirdə da davam etdirilir.

- Suyun təmizlənməsində texnoloji proseslərə necə nəzarət olunur. İcməli suyun təmizlənməsində klassik üsullarla yanaşı, hansı yeni texnologiyaların tətbiqi üzərində iş aparılır.

- Suyun təmizlənməsində texnoloji proseslərə nəzarət hal-hazırda istehsal göstəricilərini fasılısız təyin etməklə həyata keçirilir. Suyun keyfiyyət göstəriciləri qanunvericiliyə uyğun olaraq 2874-82 sayılı Dövlət standartının tələblərinə uyğun klassik metodlarla müəyyənləşdirilir. Lakin bu metodlar praktiki cəhətdən mürəkkəb və təchizat nöqtəyi nəzərdən çox vaxt mümkün deyil. Çünkü istifadə olunan avadanlıqların və reagentlərin istehsal olunduğu müəssisələr artıq öz fəaliyyətlərini dayandırıblar. Ona görə də, laboratoriyalarımızda ISO standartlarına uyğun metodlardan istifadə olunmağa başlanılmışdır. Son zamanlar su emal edən müəssisələrdə istehsal göstəricilərinə nəzarət və proseslərin idarə olunması üçün sensorların və avtomatik tənzimləyicilərin tətbiqi məsələləri müzakirə olunur.

- Bölgələrdə həyata keçirilən su təchizatı və kanalizasiya layihələrinə su mənbələrinin müəyyən edilməsi başlıca faktorlardan biridir. Yeni mənbələrdən götürürlən suyun keyfiyyəti ilə bağlı hansı nəticələr əldə olunmuşdur?

- Bölgələrdə su təchizat sistemlərini yaratmaq üçün əsasən I sinif su mənbələrindən istifadə etmək nəzərdə tutulmuşdur. Belə mənbələrdə mürəkkəb texnologiyaların tətbiqinə və biokimyəvi təmizləməyə ehtiyac olmur. Yeni mənbələrdə əsas diqqət cəlb edən məqamlar yeraltı sularda suyun codluğu və mineral tərkibi yerüstü

mənbələrdə isə bulanıqlığın, üzvi maddələrin və bakterioloji çirkənmələrin yüksək olmasıdır. Ona görə də hər bir mənbənin çirkənmə dərəcəsinə və növünə görə təmizləmə və zərərsizləşdirmə metodu seçilir.

- Bir müddət əvvəl su mənbələri üzrə pasportlaşdırma işləri həyata keçirildi. Hansı nəticələr əldə olunmuşdur?

- Yeraltı su kəmərlərini qidalandıran mənbələrin (quyuların, artezianların və bulaqların kapitajlarını və s.) pasportlaşdırılması işləri başlanılmışdır. “Oğuz-Qəbələ-Bakı” Su Kəmərləri İdarəsinin nəzdindəki 78 ədəd istismar quyusunun pasportlaşdırılması işi tərəfimizdən başa çatmışdır. 1400 hektar akvatoriyada yerləşən bu quyuların hər birinin pasportuna yerləşdiyi ərazi, statik və dinamik səviyyəsi, ümumi dərinlik, filtr qatına dair məlumatlar, ərazinin litoloji xüsusiyyətləri, maksimal istismar sərfi və s. vacib məlumatlar daxil edilmişdir. Hər bir quyudan çıxan suyun orqanozeptik, fiziki-kimyəvi və bakterioloji təhliləri aparılmış, nəticələri pasportlara əlavə edilmişdir. Növbəti araşdırmlarla I və II Bakı su kəmərlərinin mənbələri haqqında məlumatları tamamlamaq və regionlarda olan mənbələri pasportlaşdırmaq nəzərdə tutulur.

- Mərkəzi laboratoriyanın yeni binası yaxın vaxtlarda istifadəyə veriləcək. Laboratoriyanın avadanlıq və kadrları təminati hansı vəziyyətdədir və hansı üstünlükləri olacaq?

- Mərkəzi laboratoriyanın istifadəyə verilməsi ilə bağlı son tamamlama işləri görülür. Mütəxəssislər təlim sertifikatları alıb, laboratoriya ən müasir avadanlıqlar və ləvazimatlar alınıb. Səyyar laboratoriylar arṭıq nəqliyyat vasitələrinə quraşdırılıb. Yeni laboratoriyaların analiz imkanları alınmış müasir avadanlıqlar hesabına xeyli yüksələcək. Antropogen, texnogen və suyun təmizlənməsində is-

tifadə olunan reagentlərin istifadəsi ilə əlaqədar çirkənmələri müəyyən etmək mümkün olacaq. Hal-hazırda suyun 40-a yaxın göstəricisi periodik təyin olunur. Yeni laboratoriya istifadəyə verildikdən sonra bu göstəricilərin sayını 100-ə, tədqiqat xarakterli göstəricilərin sayını isə 200-ə qədər qaldırmaq mümkün olacaq. Alınmış nəticələrin beynəlxalq səviyyədə təniməsi təmin ediləcək.

- “Azərsu” ASC-nin fəaliyyətinin əsas məqsədlərindən biri çirkəb suların ətraf mühitə ziyan vurmadan kənarlaşdırmaqdır. Bu sahədə vəziyyət necədir?

- 2012-ci ildə çirkəb suların zərərsizləşdirilməsi və ətraf mühitə vurulan ziyanın minimuma endirilməsi istiqamətində mühüm işlər görülmüşdür. Görülən işlər iki istiqamətdə - həm yeni kanalizasiya xətlərinin çəkilməsi və mövcud xətlərin əsaslı təmiri, həm də illər boyu çirkəb sularla çirkənməmiş göllərin təmizlənməsi işləri aparılmışdır. Hal-hazırda Abşeron yarımadasında “Azərsu” ASC-nin tabeçiliyində 6 çirkəb sutəmizləyici qurğu fəaliyyət göstərir. 2012-ci il ərzində Abşeron yarımadasında toplanan 621 milyon kubmetr içməli suyun 33 faizi bioloji, 3,3%-i isə mexaniki təmizləmə qurğularında təmizlənib Avropa Birliyinin qəbul etdiyi 91/271 EEC sayılı təlimatının tələblərinə uyğun normalalla Xəzər dənizinə axıdılmışdır. Ölükənin ən böyük təmizləyici qurğusu olan və 640 min kubmetr çirkəb suyu təmizləməyə qadir olan Hövşən Aerasiya stansiyasında yenidənqurma işləri aparılmış, Abşeron yarımadasında ümumi uzunluğu 76 km kanalizasiya xətti çəkilmiş, bir sıra rayon və qəsəbələrdə mərkəzləşmiş kanalizasiya sisteminin yaradılmasında mühüm işlər görülmüşdür.

KİV nümayəndələri üçün müsabiqə elan edilmişdir

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti KİV nümayəndələri arasında “Azərbaycanın içməli su təchizatı sektorunun inkişafında ümummilli lider Heydər Əliyevin rolu” mövzusunda müsabiqə elan edir

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti böyük dövlət xadimi, Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin 90 illik yubileyi ilə əlaqədar KİV nümayəndələri arasında “Azərbaycanın içməli su təchizatı sektorunun inkişafında ümummilli lider Heydər Əliyevin rolu” mövzusunda müsabiqə elan edir.

Müsabiqənin məqsədi Ulu öndər Heydər Əliyevin 1970-1980-ci illərdə, eləcə də dövlət müstəqilliyinin bərpasından sonra respublikanın su təchizatı sektorunun inkişafındakı xidmətlərinin təbliğidir.

Müsabiqənin şərtləri:

1. Müsabiqədə həm yazılı, həm də elektron KİV nümayəndələri iştirak edə bilərlər.
2. Məqalə və telesüjetlər elan edilmiş mövzuya uyğun olmalıdır.
3. Müsabiqədə hər jurnalist yalnız bir yazı və ya bir telesüjetlə iştirak edə bilər.
4. Məqalə və telesüjetlər Azərbaycan dilində təqdim olunmalıdır (xarici dillərdə olan materiallar Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).
5. Məqalələr son bir ildə həftədə bir dəfədən az olmayıaraq nəşr edilən, adı Azərbaycan Mətbuat Şurasının tərtib etdiyi "qara siyahi"da olmayan mətbuat orqanlarında dərc edilməlidir.
6. Yazıda ““Azərsu” ASC-nin keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçün” qeydi göstərilməlidir.
7. Məqalələr əslilə ilə birləşdə A4 formatda çap (4 nüsxədə, müəllifin imzası göstərilməmək şərtidə) və elektron va-

riantda (Times New Roman şriftində - 12, CD formatasında), telesüjetlər isə DVD formatında təqdim olunmalıdır.

8. Yazilar 7 min işarədən, telesüjetlər isə 4 dəqiqədən az olmamalıdır.
9. Müsabiqəyə 01-30 aprel 2013-cü il tarixlərində dərc edilmiş məqalə və efirə verilmiş telesüjetlər qəbul olunacaqdır.
10. Məqalə və telesüjetlər rəsmi iş günləri saat 14:00-dan 1 8:00-dək “Azərsu” ASC-nin İctimaiyyətlə əlaqələr departamentinin Mətbuat xidməti şöbəsinin rəisi Neyman Səfərəliyevə (Bakı şəhəri, Moskva prospekti 67. Tel: 431-47-67 (daxili 4435), 055-225-35-11, e-mail: metbuat@azersu.az <<mailto:metbuat@azersu.az>>) şəxsən təqdim edilməlidir.
11. Müsabiqədə iştirak edən hər bir KİV nümayəndəsi özü haqqında dolğun məlumat (müəllifin adı, soyadı, atasının adı və əlaqə vasitələri) verməlidir.

Qiymətləndirmə zamanı üstünlük veriləcək meyarlar:

- mövzuların əhatə dairəsi;
- informasiya yükü və maarifləndirici xüsusiyyətlər;
- dil və üslub xüsusiyyətləri;
- obyektivlik və məsuliyyət.

Müsabiqənin mükafat fondu:

- I yer - 1000 manat
- II yer - 800 manat
- III yer - 600 manat
- Hər biri 300 manat məbləğində həvəsləndirici mükafatlar.

Qeyd: Müsabiqəyə təqdim olunacaq məqalələr və telesüjetlər münsiflər heyəti tərəfindən qiymətləndiriləcəkdir.

Novruz bayramı münasibətlə şənlik keçirilmişdir

Novruz bayramı münasibəti ilə "Azərsu" ASC-də silsilə bayram tədbirləri keçirilmişdir. "Azərsu" ASC-nin Su Təsərrüfatı İşçilərin Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin birləşməsi təşkil etdiyi bayram şənliyində Səhmdar Cəmiyyətin Aparatının əməkdaşları iştirak etmişdir.

"Azərsu" ASC rəhbərliyi adından təbriklərini çatdırın Səhmdar Cəmiyyətin sədr müavini Mahir Məmmədov

bildirmişdir ki, Novruz adət-ənənələrinin günümüzədək layiqincə yaşıdalması Azərbaycan xalqının çoxəsrlik tariximiz qarşısında müstəsna xidmətidir. Xalqımızın ümum-milli lideri Heydər Əliyevin soy-kökə qayıdış istiqamətində başladığı milli mədəni hə-rəkatın əsas atributlarından olan Novruz bayramına milli bayram statusu verməsi, bu bayramın yüksək səviyyədə keçirilməsinə şərait yaratmışdır. "Ulu öndərin layiqli

davamçısı cənab Prezident İlham Əliyev Novruz bayramının ölkəmizdə kütləvi şəkildə qeyd edilməsinə diqqət və qayğı göstərir. Əziz bayramımızın YUNESKO-nun mədəni irs siyahısına daxil edilməsi Prezident İlham Əliyev, eləcə də YUNESKO və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyətinin nəticəsidir".

Bayram tədbiri rəngarəng konsern programı ilə davam etdirilmişdir. Mədəniyyət və incəsənət ustalarının ifasında səslənən musiqi nümunələri tədbir iştirakçılarına xoş ovqat bəxş etmişdir.

Bayram münasibəti ilə qazqın və məcburi köçkün ailələrinə yardım edilmişdir

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 01 iyul 2004-cü il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Qazqınların və məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğun artırılması üzrə Dövlət Programı"na uyğun olaraq "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən Novruz bayramı münasibəti ilə Saatlı rayonunda müvəqqəti məskunlaşmış qazqın və məcburi köçkün ailələrinə ərzaq yardımı edilmişdir.

Un, yağı, şəkər tozu, qənd, düyü və digər ərzaq məhsullarından ibarət yardım Saatlı rayonunda məskunlaşmış Füzuli, Ağdam, Cəbrayıllı, Laçın və Zəngilan rayonlarından olan 2257 nəfərdən ibarət 593 məcburi köçkün ailəsinə verilmişdir.

"Azərsu" ASC-nin və Azərbaycan Su Təsərrüfatı İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin əməkdaşları məcburi köçkün ailələrinə ərzaq yardımının paylanması təmin etmişlər.

Novruz bayramı ərəfəsində "Birləşmiş Sukanal" MMC-nin Həmkarlar İttifaqı Komitəsi tərəfindən Xocavənd, Ağcabədi, Füzuli, Qusar, Xocalı, Laçın, Cəbrayıllı, Ağdam, Siyəsən və Quba rayonlarından olan 141 aztəminatlı ailəyə ərzaq yardımını edilmişdir.

8 mart – Beynəlxalq Qadınlar günü münasibətlə tədbir keçirilmişdir

"Azərsu" Səhmdar Cəmiyyətində 8 mart – Beynəlxalq Qadınlar günü münasibətlə tədbir keçirilmişdir. Bu əlamətdar gün münasibəti ilə "Azərsu" ASC-nin qadın əməkdaşlarını rəhbərlik adından təbrik edən Səhmdar Cəmiyyətin sədr müavini Mahir Məmmədov 8 mart – Beynəlxalq Qadınlar günü üçün yaranma tarixinə nəzər salaraq bu bayramın dünyanın əksər ölkələrində qeyd olunduğu bildirmişdir. Milli-mənəvi dəyərlərin əsrlər boyu ya-

dılmasında Azərbaycan qadınlarının misilsiz xidmətlərinin olduğunu xatırladan M.Məmmədov müasir dövrde də qadınların ölkəmizin ic-timai-siyasi, elmi-mədəni həyatında yaxından iştirak etdiyi vurğulamışdır. "Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev qadınların cəmiyyətdə rolunun artırılması məsələsini daim diqqətdə saxlamışdır. Bu siyaseti davam etdirən Möhtərəm Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə gender si-

yasəti, ailə və uşaqlara dövlət qayғısı istiqamətində geniş tədbirlər həyata keçirilmişdir. Azərbaycan qadının, ailəsinin qarşılaşlığı problemlərin həllində, uşaqların sağlamlığının qorunması, təhsili və tərbiyəsi sahəsində Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, Milli Məclisin deputati, YUNESKO və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın da misilsiz xidmətləri vardır".

M.Məmmədov su təsərrüfatı sektorunda mühüm nəqliyyətlərin əldə edilməsinə qadınların böyük əməyinin olduğunu bildirmişdir. Qadınların üzərilərinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirməsi və cəmiyyətdə fəal mövqə tutması yüksək qiymətləndirilmişdir.

Tədbirin sonunda "Azərsu" ASC-nin xanım əməkdaşlarına bayram hədiyyələri təqdim edilmişdir.

Kim nə qədər su içməlidir?

İnsan orqanizminin normal inkişafı su və duz balansının qorunmasından birbaşa asılıdır. Mütəxəssislərin fikrine, orqanizmin normal fəaliyyətini təmin etmək üçün insan gün ərzində 2-3 litr su içməlidir. İnsanların suya tələbatı müxtəlif amillər səbəbindən fərqli olur. Məsələn, yaş, çəki, qidalanma, iqlim, fiziki aktivlik, xəstəlik kimi amillər orqanizmin su ehtiyacını tənzimləyir.

Çəki: Normal çəkidə orta yaşılı bir adamın orqanizminin yarısından çoxu sudur. Yerdə qalan hissəsi isə yağ və proteinindən ibarətdir. İnsanın çekisi artıqca yağın miqdarı çoxalır, suyun miqdarı isə azalmağa başlayır. Bu səbəbdən insanın suya ehtiyacı da artır.

Qidalanma: Coxlu səbzə-meyvə yeyən bir adamlı quru yeməklərlə qidalanan adamlı gündəlik qəbul etməli olduqları su miqdari

müxtəlifdir. Meyvə və tərəvəz məhsulları orqanizmin suya olan tələbatının bir hissəsini ödəyir. Quru qidalar isə əksinə insanlarda susuzluq yaradır və suya tələbatı artırır. Gündəlik su ehtiyacının bir hissəsi qəbul edilən qidalara ödənilmədiyi halda, içilən su miqdarı çoxalır.

Iqlim: İsti havalarda insanlarda tərləmə nəticəsində maye itkisi yaranır, bu da müəyyən mineralların itirilməsi ilə nəticələnir. Bu itkilərin qarşısını almaq məqsədi ilə gün ərzində kifayət qədər maye içilməli, vitamin və minerallarla zəngin qidalar qəbul edilməlidir.

Fiziki aktivlik: Orta səviyyəli fiziki aktivliyi olan bir insanla yüksək fiziki aktivliyi olan insanın gündəlik su tələbatı müxtəlifdir. Fiziki aktivlik artıqca metabolizm sürətlənir və suya daha çox ehtiyac duyulur. Belə haldarda itirilən su ilə yanaşı, mi-

neralları da nəzərə almaq vacibdir.

Xəstəliklər: Bəzi xəstəliklər orqanizmdən sürətlə və çoxlu maye itkisinə səbəb olur, məsələn, yüksək hərárət, ishal və qusma. Belə vəziyyətlərdə susuzluq hissini duymadan önce itirilən suyun qəbul edilməsi vacibdir.

Normal şəraitdə qəbulu vacib olan su miqdarının hesablanması üçün adətən, iki üsüldən istifadə edilir.

Birincisi, orqanizm üçün

lazım olan suyun miqdarı insanın çekisi ilə mütənasib olduğundan ümumi çəki 32 qrama vurulmaqla gündəlik su tələbatını hesablaşmaq olar.

İkinci isə gündəlik qəbul edilən hər min kalori üçün 1 litr su nəzərdə tutulur. Gündə 2500-3000 kalori qəbul edildikdə təxminən 2-3 litr su içilməsi vacibdir.

Burada diqqət edilməsi vacib olan məsələlərdən biri də alkoqol, qəhvə və digər içkilərdir. Bu içkilərin qəbulu zamanı onların miqdarı qədər su içilməlidir.

Suyun orqanizmdəki təsir gücünü maksimum artırmaq üçün suyun münasib zaman-

da içilməsi də vacib şərtlərdir.

Yuxudan qalxarkən 2 fincan su içmək daxili orqanların fəaliyyətini aktivləşdirir.

Yeməkdən 30 dəqiqə əvvəl bir fincan su içmək həzm prosesini yaxşılaşdırır.

Yuyunma və duş qəbul etməkdən öncə bir fincan su içmək qan təzyiqini normalaşdırır.

Yatmaqdan əvvəl bir fincan su içmək infarkt və insult risklərini azaldır.

